

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını talep ederim.

Saygılarımla.

Doç. Dr. Gökhan GÜNAYDIN

İstanbul Milletvekili

CHP Grup Başkanvekili

24 Aralık 2024 tarihinde Balıkesir ili Karesi ilçesinde bulunan Zirve Holding ve Senta Madencilik Sanayi ortaklığındaki ZSR Patlayıcı Sanayi adıyla faaliyet sürdüren işletmede 12 işçinin ölümüyle sonuçlanan iş cinayetiyle sarsıldık. Şirketin 10'un üzerindeki bölümünde yaklaşık 630 işçinin çalıştığı bilinmektedir.

ZSR Patlayıcı Sanayi, 15 Temmuz 2016'ya kadar Yavaşçalar adı altında faaliyet yürütüyordu. 15 Temmuz'dan sonra şirket önce Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'na (TMSF) devredildi, ardından Kalyon Holding'e geçti. Zirve Holding, Kalyon Grubu'na, Senta ise inşaatçı Zafer Topaloğlu'na ait. Rekabet Kurulu'nun kararına göre Nisan 2024'te, ZSR'nin belli orandaki hissesi Slovakya'da kurulmuş bir savunma sanayi şirketi olan Topalipo A.S.'ye devredildi.

Yapılan tespitlere göre, 2019 Şubat'ında Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı teşviklerinden yararlanan ZSR Patlayıcı Sanayi A.Ş.'ye 8 milyon 862 bin, Mayıs 2019'da 1 milyon 305 bin, 2020 yılında ise 118 milyon 800 bin TL değerinde kaynak aktarıldı. Balıkesir'deki üretim tesisi bazında şirkete, 2022 yılında "proje bazlı devlet yardımı" ile 768 milyon 168 bin 447 lira sabit yatırım tutarı öngörülmüştü. Sağlanan bu teşviklerle ZSR adlı şirket KDV istisnası, gümrük vergisi muafiyeti, faiz desteği, çeşitli oranlarda eklenerek biriken vergi indirimi, en az 7 yıl sigorta primi işveren hissesi

ödeneği elde etti. Bu teşvikler sayesinde gelirlerinden ödemesi gereken yüzde 25 oranındaki kurumlar vergisini 2023 yılında hiç ödemeyen ZSR, 2022 yılında ise 253 milyon TL olan vergi matrahının yüzde 0,34'ü oranında, 2021 yılında 52.4 milyon TL olan matrahının yüzde 0,68'i oranında vergi ödedi.

Ülkemizde yalnızca bu yıl Kasım ayında 164, yılın on bir ayında 1708 iş cinayeti yaşandığı yakıcı bir gerçek olarak karşımızda duruyor. Bununla birlikte senenin son günlerinde yaşanan neredeyse toplu bir iş cinayeti olan bu vahim olayın ardındaki ihmaller aydınlatılmak ve kamuoyuna açıklanmak zorundadır.

Bu bağlamda,

1. Patlamanın yaşandığı ZSR adlı şirketin üretim yapabilmesi için Büyük Endüstriyel Kazaların Önlenmesi ve Etkilerinin Azaltılması Hakkında Yönetmelik gereği alması zorunlu olan üretim belgeleri faaliyet yılları içerisinde tamamlanmış ve Bakanlığınıza bildirilmiş midir?
2. Şirketin faaliyet yılları içerisinde daha önce herhangi bir iş kazası ya da iş cinayeti yaşanmış mıdır?
3. Konuya ilişkin Bakanlığınız birimlerince her yıl yapılması gereken denetimler düzenli olarak yapılmış mıdır? Eđer yapıldıysa, herhangi bir eksiklik ve üretim aksaklığı tespit edilmiş midir?
4. Bugün yaşanan iş cinayetinin ardından şirketin üretim faaliyetlerine ilişkin alınan önlemler nelerdir?